

Hvordan spørger vi på en måde, så vi ikke peger fingre?

Flere undersøgelser viser, at patienterne forventer, at sundhedsprofessionelle hjælper dem, når emnerne falder på kost, motion og rygning. Men hvordan gør man det uden at pege fingre? Det har Sammedags Kirurgisk afsnit på Næstved Sygehus fundet ud af.

Selvom det er et krav fra regionen, at sundhedsfagligt personale skal spørge ind patienternes vaner – eksempelvis rygning, er det ikke altid let. Derfor har Sammedags Kirurgisk afsnit på Næstved Sygehus og Kompetencecenter for Lungesygdomme gået sammen om at sætte fokus på rygning ved at anvende den såkaldte VBA metoden systematisk i forhold til de patienter, der ryger.

-Det handler om at få spurgt rigtigt ind til rygningen, da patienterne jo ikke kommer ind med det primære formål at holde op med at ryge. VBA er en metode uden løftede pegefingre og som ikke påvirker relationen mellem patienten og den sundhedsprofessionelle negativt, men giver patienten mulighed for selv at træffe beslutningen om rygestop på et oplyst grundlag. Og patienterne har i VBA metoden flere muligheder til at sige nej tak, fortæller Hanne Høpner, projektsygeplejerske i Kompetencecenter for lungesygdom i Region Sjælland.

VBA står for *Very brief advice* eller på dansk *Kort henvisning* til rygestop og er en evidensbaseret metode udviklet i England. Metoden kan bruges i alle sammenhænge, hvor fagpersoner møder borgerne, og den tager kun 30 sekunder at benytte. Mange rygere ved ikke, at der i deres kommune findes et gratis tilbud om rygestop. Det fortæller VBA. Samtidig er det også fagpersonen, der kontakter sundhedscentrene, som står for rygestop tilbuddene, hvorefter borgeren bliver kontaktet.

Baggrund for metoden

I foråret 2017 udarbejdede sygeplejerske Hanne Straarup sammen med sine kollegaer, en KPI omhandlende gynækologiske patienter med celleforandringer på livmoderhalsen, da forskningen viser, at der er en sammenhæng mellem rygning og celleforandringer.

Alle patienter blev adspurgt om rygeadfærd og svarede de bekræftende på det, opfordrede personalet til rygestop med udlevering af materiale fra firmaet Nicorette.

Konklusionen på afsnittets KPI var, at 71% af de adspurgte patienter til behandling af deres celleforandringer var rygere.

Hanne Straarup blev bekendt med, at der i alle kommuner findes et gratis tilbud til rygestop og kontakter Kompetencecenter for lungesygdom i Region Sjælland, med henblik på undervisning om hvordan personalet får henvist patienterne til rygestoptilbuddene i kommunerne ved hjælp af VBA metoden.

Kompetencecenteret planlagde og udførte undervisning i metoden til hele personalegruppen tilbage i august 2017. Efter undervisningen samarbejdede de to enheder om at udarbejde en "quick guide", som hjalp personalet til at anvende VBA, hver gang de mødte en patient, der røg.

Faglig sparring og gode erfaringer

Samarbejdet mellem Kompetencecenteret og Sammedags Kirurgisk Afsnit har givet erfaringer og faglig sparring som går begge veje.

-3 ud af 5 rygere ønsker at stoppe med at ryge, halvdelen af dem ønsker at få hjælp til rygestoppet og 70% af rygerne ved ikke, at de kan få gratis hjælp til at stoppe i deres egen kommune, så VBA-metoden er et vigtigt redskab til at hjælpe vores patienter, og så er den nem at anvende, fortæller Hanne Straarup og fortsætter:

Men det vigtigste er, at vi har fundet en metoden, hvor vores medarbejdere føler sig trygge og kan hjælpe patienterne uden løftede pegefingre og at VBA nu bruges i afdelingen.

Hvis der ønskes yderlig oplysninger om samarbejdet, ønske om undervisning i VBA metoden eller anden rådgivning, kan Kompetencecenter for lungesygdum kontaktes på tlf. 56514860 eller på mail: KOLcenter@regionsjaelland.dk

Ansvarlig for siden: [Casper Bagge Andersen](#)

Sidst opdateret: 15-08-2018 09:37 af [Casper Bagge Andersen](#)

Oprettet: 15-08-2018 09:34